

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Není angína jako angína

Jen málokdo z nás neprodělal v životě angínu.

Bolest v krku se objevuje zpravidla v úvodu všech banálních infekcí, jako jsou rýma a kašel, je průvodním znakem některých alergií apod. Každou bolest v krku ovšem není nutné léčit antibiotiky. Pro angínu je většinou charakteristický vzestup teplot, které nabývají poměrně vysokých hodnot. Děti odmítají jídlo, někdy i pití, jsou mrzuté, plačtivé, někdy si stěžují i na bolesti břicha. Některé děti v počátku rozvoje onemocnění zvracejí.

Není angína jako angína

Angína označovaná jako „hnisavá“ je charakteristická bílými povlaky na krčních mandlích, vysokými teplotami, někdy i zduřenými uzlinami pod čelistmi. Hnisavá angína se musí vždy léčit antibiotiky, protože neléčená by mohla později ohrozit další orgány, např. srdce a ledviny.

Při této angíně je nutný klid na lůžku a dostatečný přívod tekutin. Obklady na krk mohou subjektivně ulevit, ale jinak průběh nemoci moc neovlivňují.

Ne všechny typy angín je však nutné léčit antibiotiky. Vyskytují se i formy virových angín, označovaných jako herpetické angíny, které odezní spontánně samy.

V ústech se někdy objevují bílé bolící útvary označované jako afty. Mohou se objevit i na mandlích. I když se mohou vyskytnout i vysoké teploty, není v těchto případech léčba antibiotiky nutná. Vhodné je užívat spíše vitaminy a preparáty, které nastolují pocit rovnováhy v zažívacím traktu (Lactobacillus hylac., bio jogurty).

Angína se může vyskytnout i u tzv. mononukleózy – tato choroba však bývá provázena i jinými příznaky (otoky očí, otoky žláz podčelistních i průšních, příznaky břišní). Někdy je třeba k rozlišení udělat řadu testů, aby byla léčba zaměřena správně.

Mandle nejsou „zbytečnost“

✖ Angíny, kterých je třeba se obávat, bývají vyvolány určitým druhem streptokoka. Léčí se penicilinem, u alergických jedinců většinou potom jiným typem antibiotik. Po každé angíně by se měla zkontrolovat moč a provést sedimentace červených krvinek, což je zkouška, která ukáže, jak se organismus s infekcí vyrovnal.

Dnes se již tak často nevyskytují pacienti, kteří prodělávali angíny natolik opakovaně, že jim proto musely být odstraněny krční mandle. Dnes existuje řada preparátů, které opakování infekce zastaví a zabrání dalším komplikacím. Jen v ojedinělých případech se vyskytnou jedinci, na které tzv. nic nezabírá, a je jim doporučeno nechat si krční mandle odstranit. Ale i dnes, pokud je to v dětském

věku, se často odebírá jen část poškozené tkáně a mnohdy díky vlastnostem této tkáně v dětském věku mohou mandle i částečně dorůst. To se ovšem netýká věku dospělého, kdy po odstranění krčních mandlí zůstane jen zhojené místo. U dětí se k tomuto opatření sahá jen v krajním případě. Tkáň, která je krčními mandlemi reprezentovaná, je totiž pro organismus velice důležitá. Funguje jako filtr a brání organismus před vznikem i následkem chorob.

Pozor na extrémy

Někdy se také stává, že se angíny objevují jakoby epidemicky v zimních měsících a v parném létě. Je to způsobeno porušením rovnováhy v organismu. Příkladem je konzumace zmrzlin v parném létě nebo nachlazení v zimě. Organismus nemá rád extrémy, nedokáže se s nimi vyrovnat, a proto pak selhává jeho obranná reakce. U dospívajících může vést i těsný tělesný kontakt a vyměňování mikroflóry v dutině ústní k rozvoji angíny či přenosu mononukleózy.

Pokud se opakovaně vyskytují opravdu těžké hnisavé angíny, je třeba udělat podrobné vyšetření včetně imunologického.

Někdy se stává, že při náhodném vyšetření, při výtěrech z krku či nosu objevují nálezy bakterií, které většinou angínu způsobují, ale dotyčné jedince nebolí ani v krku ani nemají jiné příznaky. Někdy se tito lidé označují jako bacilonosiči. Není to správné označení, protože tak bychom mohli být označeni skoro všichni. Tyto bakterie s námi mohou žít v rovnováze, obranné síly organismu je dokáží pacifikovat. Ale právě proto, když dojde k vychýlení rovnováhy, tyto přítomné bakterie vytáhnou do boje.

Co bychom neměli opomíjet

Zdravý organismus se může vyrovnat s mnoha bakteriemi i viry, které u něho mohou vyvolat i vážné onemocnění. Proto je důležité se vyvarovat jak přehřátí tak podchlazení, i velké fyzické námahy, pokud člověk není průběžně trénován. Velkou roli může hrát i stres. Dlouhodobý či velký stres může vážně narušit i fyzické zdraví. V poslední době se např. v tisku objevuje, že optimisté žijí déle. Optimisté jsou však i méně nemocní. Jak člověk dokáže ovládat i fyzický stav svého zdraví, je do jisté míry otázkou psychiky.

Je samozřejmě také důležité se celkově otužovat, otužovat své sliznice, neboť ty jsou vstupní branou infekce. Důležité je nekouřit, nepobývat v přetopených místnostech hlavně v noci, zvlhčovat doma dětem na spaní vzduch, aby vlhkost byla kolem 40 %.

Většina lidí, kteří bydlí v panelových bytech, mají problémy hlavně na začátku topné sezóny s adaptací na větší teplo v nočních hodinách. Ráno mívají pocity škrábání, pálení až bolesti v krku. Proto je vhodné před spaním větrat, na noc zavřít topení a zvlhčit vzduch. K otužování sliznic je velmi vhodné např. používat preparát Rinobiol nebo Vincentku sprej. Tyto preparáty je vhodné zvláště na noc aplikovat do úst nebo nosu. Svoji skladbou totiž vytvářejí na sliznici vhodné prostředí pro regeneraci. Tyto metody slouží jako prevence, při rozvoji nemoci již neléčí, mohou jen subjektivně ulevit. Důležité je také doplňovat během dne tekutiny, neboť na podzim a v zimě se pocit žízně tlumí. Dostatek tekutin dokáže z těla rychleji odplavovat látky, které organismus nechce. Na podzim je vhodné zařadit do pitného režimu i bylinné čaje.

Rozhodně by se však mělo omezit – zvláště u dětí – popíjení nápojů přímo z ledničky. Především děti by měly pít tekutiny pokojové teploty. A měly by také vědět, že nemají po nikom pít, s nikým dohromady nejíst. Není to jen kvůli přenosu běžných infekcí, ale i třeba mononukleózy či hepatitidy apod.

Samozřejmě, ne každá bolest v krku je angína. Ale pokud potíže do tří dnů neustoupí a přetrvává teplota, je nutno navštívit lékaře. Přechozená angína může přinést mnoho komplikací, a to nejen bezprostředně po nemoci, ale i jako forma poškození, která se projeví až po letech (revmatické potíže, onemocnění ledvin apod.). Nejméně týden po angíně by se měl člověk vyvarovat větší fyzické námahy a organismus zatěžovat postupně. Angína je dnes banální onemocnění, které je dobře léčitelné, ale má svoje úskalí, která bychom neměli podceňovat.

Autorka pracuje jako praktická lékařka pro děti a dorost.

Zdroj: www.rodina.cz